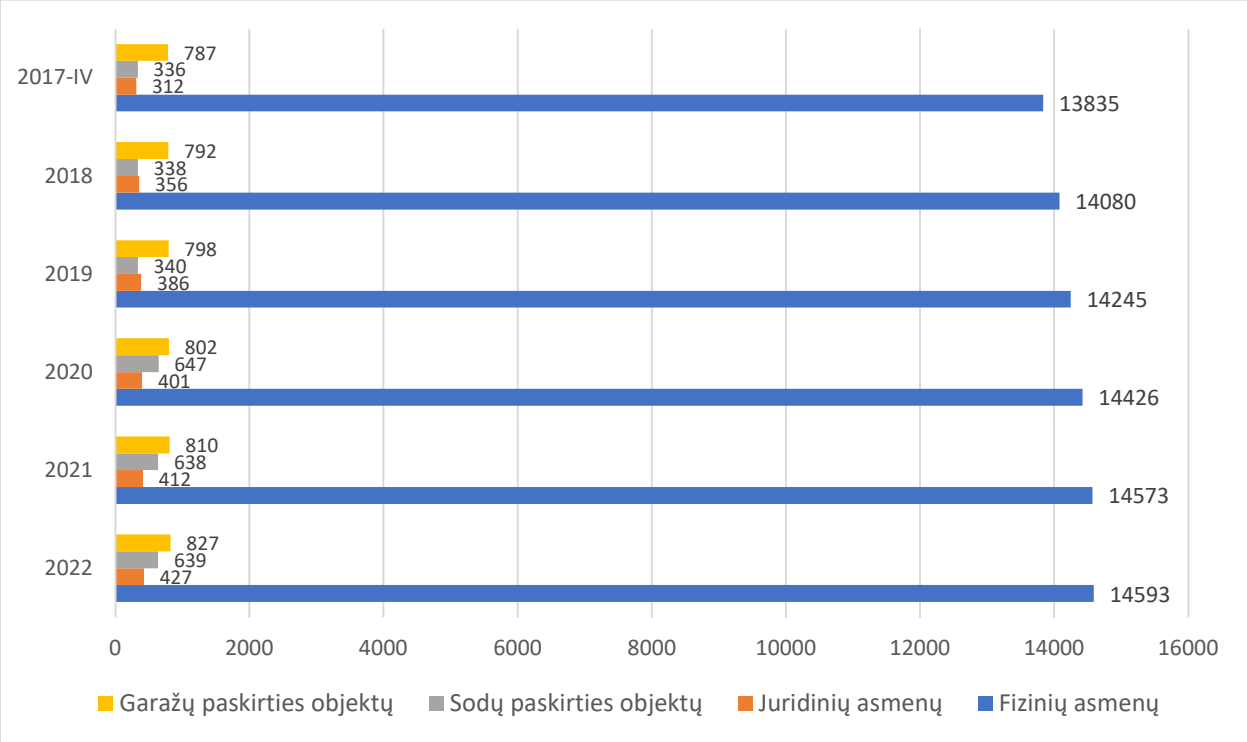
KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO SISTEMOS ADMINISTRAVIMAS BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖJE 2022 M.

UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras, vykdydamas įsipareigojimus bei savivaldybės pavestas funkcijas užtikrinti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos visuotinumą ir prieinamumą, pagal Biržų rajono savivaldybės patvirtintus Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą (toliau – Vietinė rinkliava) nuostatus, įsigaliojusius nuo 2017 m. spalio 1 d., užtikrino kokybiškų komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo paslaugų teikimą ir kontrolę bei regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos sąnaudų padengimą atliekų turėtojų mokamos privalomos įmokos (Vietinės rinkliavos) lėšomis.

UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centro Rinkliavų administravimo ir kontrolės padalinio (toliau – Rinkliavų padalinys) veikla administruojant Vietinę rinkliavą, įskaitant savivaldybės atliekų turėtojų registro tikslinimą ir jo aktualumo užtikrinimą, lėmė Vietinės rinkliavos priskaitymo padidėjimą, išaugusį einamojo laikotarpio priskaitytų lėšų surinkimą ir ankstesnių laikotarpių nesumokėtos lėšų dalies sumokėjimą. Vietinės rinkliavos mokėtojų skaičius ir jo pokytis matomas 1 paveiksle.

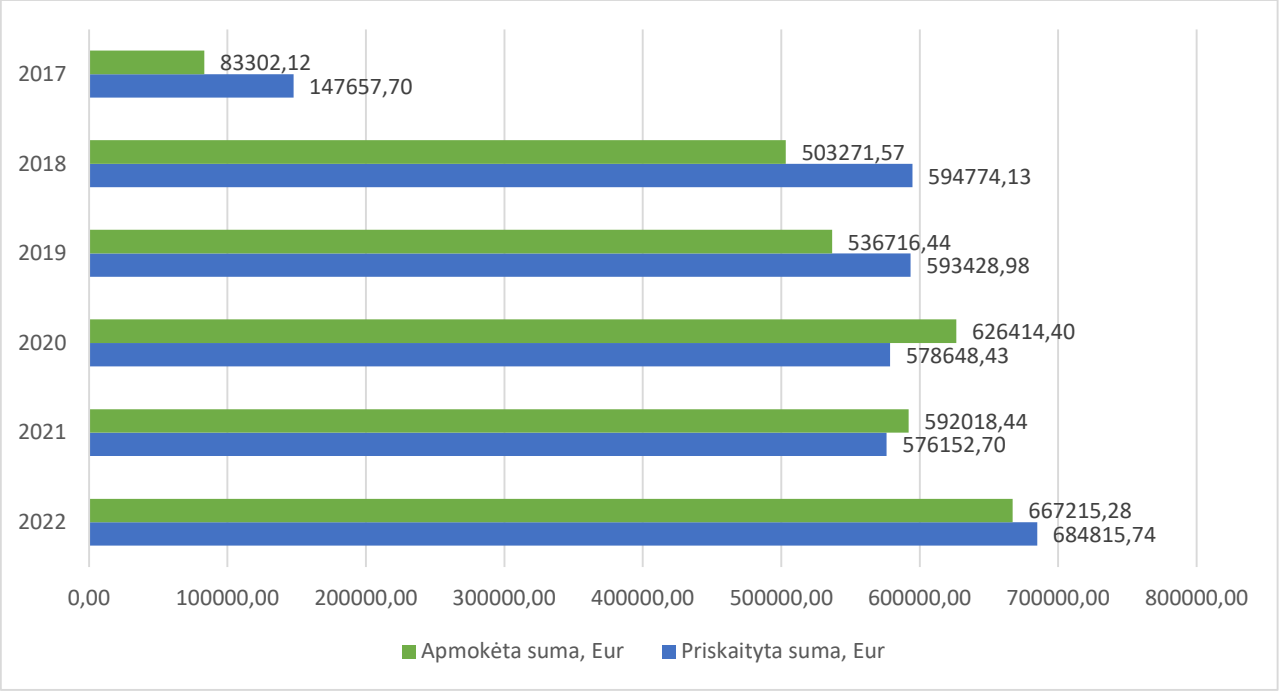
1 pav. Vietinės rinkliavos mokėtojų skaičius 2017 m. IV ketv.-2022 m.

Priskaityta ir sumokėta Vietinė rinkliava nuo rinkliavos įvedimo 2017 m. spalio 1 d., sumokėta ir nesumokėta suma 2022 m. pateikta 1 lentelėje.

1 lentelė. Vietinės rinkliavos surinkimas

Laikotarpis	Priskaityta suma (įskaitant lengvatas),Eur	Sumokėta suma (minusuojant grąžinimus), Eur	Laikotarpio priskaitymo ir apmokėjimo santykis	Nesumokėta suma laikotarpio pabaigoje, EUR
2017 IV	**147657,70**	**83302,12**	**56,42**	**64355,58**
2018 I	153058,79	24858,85	16,24	128199,94
2018 II	147689,16	294693,10	199,54	-147003,94
2018 III	146568,92	50515,19	34,47	96053,73
2018 IV	147457,26	133204,43	90,33	14252,83
2018	**594774,13**	**503271,57**	**84,62**	**91502,56**
2019 I	148407,28	43128,42	29,06	105278,86
2019 II	146033,94	265452,16	181,77	-119418,22
2019 III	145877,07	101394,35	69,51	44482,72
2019 IV	153110,69	126741,51	82,78	26369,18
2019	**593428,98**	**536716,44**	**90,44**	**56712,54**
2020 I	148957,97	134199,14	90,09	14758,83
2020 II	143244,82	244849,37	170,93	-101604,55
2020 III	140345,39	145063,82	103,36	-4718,43
2020 IV	146100,25	102302,07	70,02	43798,18
2020	**578648,43**	**626414,40**	**108,25**	**-47765,97**
2021 I	146346,15	263745,87	180,22	-117399,72
2021 II	141138,51	132747,08	94,05	8391,43
2021 III	142396,12	112884,46	79,27	29511,66
2021 IV	146271,92	82641,03	56,50	63630,89
2021	**576152,70**	**592018,44**	**102,75**	**-15865,74**
2022 I	**140472,51**	**199699,10**	**142,16**	**-59226,59**
2022 II	**180634,92**	**252432,37**	**139,75**	**-71797,45**
2022 III	**179428,91**	**107701,48**	**60,02**	**71727,43**
2022 IV	**184279,40**	**107382,33**	**58,27**	**76897,07**
2022	**684815,74**	**667215,28**	**97,43**	**17600,46**
Nuo įvedimo 2017-10-01	**3175477,68**	**3008938,25**	**94,76**	**166539,43**

Laikotarpių lyginamieji duomenys rodo padidėjusį Vietinės rinkliavos priskaitymą bei apmokėjimo rezultatą.

2 pav. Biržų r. sav. Vietinės rinkliavos apmokėjimas 2017 m. IV ketv.-2022 m., Eur

2 paveiksle yra pateiktas surinktos Vietinės rinkliavos sumos didėjimas ir jos santykis su priskaityta suma. Priskaityta suma, lyginant su 2021 m., padidėjo 108 663,04 Eur dėl nuo 2022 m. balandžio 1 d. padidėjusių įkainių Biržų r. už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą bei atliekų turėtojų registrų tikslinimo pagal aktualius Nekilnojamojo turto registro duomenis. Per 2022 m. buvo surinkta 667 215,28 Eur Vietinės rinkliavos iš 684 815,74 Eur priskaitytos sumos. 2022 m. priskaitymo ir apmokėjimo santykis – 97,43 %.

2022 m. masiniu būdu išsiųsti 14 223 vnt. mokėjimo pranešimai už gyvenamosios paskirties objektus visiems Biržų rajono gyvenamosios paskirties pastatų savininkams, už sodo paskirties objektus – 628 vnt., už garažų paskirties – 802 vnt. Juridiniams asmenims mokėjimo pranešimai (427 vnt.) siunčiami kas mėnesį.

2022 m. buvo vykdomi fizinių ir juridinių asmenų skolų prevencijos veiksmai: teikiama informacija apie Vietinę rinkliavą, fiziniams ir juridiniams asmenims padaliniuose, elektroniniu paštu bei telefonu buvo teikiamos konsultacijos, derinami įsiskolinimai, atliekami nekilnojamojo turto objektų ploto, paskirties tikslinimai ir pertvarkymai, tikslinami jų kontaktiniai duomenys, atliekami skolų perskaičiavimai pagal aktualius registrų duomenis, raginama apmokėti Vietinę rinkliavą pagal pateiktus mokėjimo pranešimus.

Ikiteisminio skolų išieškojimo proceso metu 2022 m. buvo formuojami ir siunčiami individualūs įspėjimai ir kiti dokumentai informuojantys apie skolą. Ikiteisminio skolų išieškojimo veiksmais nepasiektą skolos grąžinimą sekė teisminis skolų išieškojimas ir priverstinis vykdymas. Dėl priverstinio skolų išieškojimo 2022 m. Rinkliavų padalinys nuolat bendradarbiavo su advokatais teikiant ir tikslinant duomenis apie skolininkus.

2019 m. patvirtinto Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą skolų išieškojimo tvarkos aprašo (toliau – Skolų tvarka) pagrindu vykdant skolų išieškojimo veiklą sisteminami skolų rodikliai. Einamųjų, priteistų, tačiau dar nepadengtų bei išieškomų skolų suma 2022 m. pabaigoje siekia 166 539,43 Eur.

2022 m., vykdant juridinių asmenų atsiskaitymų kontrolę ir skolų prevenciją, visiems Biržų r. juridiniams asmenims buvo išsiųsti skolų suderinimo aktai. Periodiškas mokėtinų sumų suderinimas padeda kontroliuoti juridinių asmenų įsiskolinimus.

Įvykdžius skolų prevencijos veiksmus padidėjo per metus priskaitomos Vietinės rinkliavos surinkimo lygis bei yra dengiamos ankstesniais laikotarpiais tinkamai nesumokėtos Vietinės rinkliavos sumos, o orientuojantis į atliekų turėtojų registro aktualumą yra išgryninti Vietinės rinkliavos priskaitymai.

Vietinės rinkliavos skolų išieškojimo proceso duomenys pateikiami 2 lentelėje.

2 lentelė. Vietinės rinkliavos skolų išieškojimo duomenys

Pavadinimas	**Laikotarpis, m.**	Biržų r.
Skolos suma laikotarpio pradžioje, Eur (skaičiuojant nuo rinkliavos įvedimo pradžios 2017-10)	2022-01-01	148938,97
Skolininkų skaičius laikotarpio pradžioje, vnt.	2022-01-01	3412
Priskaityta per laikotarpį, Eur	2022	684815,74
Apmokėta per laikotarpį, Eur	2022	667215,28
Skolos suma laikotarpio pabaigoje, Eur (skaičiuojant nuo rinkliavos įvedimo pradžios 2017-10)	2022-12-31	166539,43
Skolininkų skaičius laikotarpio pabaigoje, vnt.	2022-12-31	3367

2020 m. gruodžio 8 d. pasirašytas su VĮ Registru centru susitarimas dėl duomenų teikimo Nr. RD-34/2. Pagal šį susitarimą VĮ Registrų centras įsipareigoja teikti duomenis apie: Nekilnojamojo turto registre įregistruotus Panevėžio regiono savivaldybių teritorijose esančius nekilnojamojo turto objektų pasikeitimus; bankrutuojančius, bankrutavusius ar išregistruotus juridinius asmenis nuosavybės teise valdančius nekilnojamąjį turtą Panevėžio regiono savivaldybėse; mirusius asmenis, kurių nuosavybės teisės į Panevėžio regiono savivaldybių teritorijose esančius administruojamus objektus, nėra išregistruotos. Dėl susitarimo pagrindu suteiktos galimybės gauti VĮ Registro centro perduodamus duomenis apie Lietuvos Respublikos gyventojus, Rinkliavų padalinys nuolat tikslina duomenis apie mokėtojų deklaruotas

gyvenamąsias vietas tam, kad mokėjimo pranešimai ir/ar kiti su Vietine rinkliava susiję dokumentai laiku pasiektų mokėtojus.

VĮ Registro centro pateikiami naujausi Gyventojų registro duomenys yra tvarkomi Rinkliavų padalinio darbuotojų: duomenys filtruojami, perkeliami į informacinę sistemą, identifikuojamos po duomenų įkėlimo atsiradusios klaidos (dėl pasikeitusių gyventojų registracijos duomenų) tikslinamas atliekų turėtojų registras individualiai analizuojant duomenų į informacinę sistemą įkėlimo metu nustatytus neatitikimus.

Vadovaujantis galiojančiais savivaldybių teisės aktais, 2022 metais atliekų turėtojams taikytos Vietinės rinkliavos lengvatos. Biržų rajono savivaldybės tarybos 2017 m. rugpjūčio 31 d. sprendimo Nr. T-14 pagrindu, Biržų kaimo bendruomenėms, Biržų rajono savivaldybės teritorijoje valdančioms, naudojančioms, disponuojančioms bendruomeninės paskirties pastatais, pritaikyta lengvatų už 2 333,78 Eur.

Būtinosios sąnaudos savivaldybės komunalinių atliekų sistemos veiklai 2022 metais siekė 678 961,25 Eur su PVM, tame skaičiuje mišrių komunalinių atliekų, tekstilės, augalinės kilmės maisto atliekų surinkimo ir transportavimo sąnaudos sudarė 257 710,64 Eur su PVM, atliekų sutvarkymo sąnaudos (be tekstilės atliekų sutvarkymo) – 312 172,74 Eur su PVM, komunalinių atliekų sistemos organizavimo sąnaudos – 109 077,87 Eur su PVM. 2022 m. patiriamos būtinosios sąnaudos ir apmokestinimo parametrų dydžiai skyrėsi daugiau nei 10 proc. nuo galiojančios Vietinės rinkliavos nustatymo dienos. Atsižvelgiant į Nuostatų 30 p. Biržų rajono savivaldybės taryba, Administratoriaus siūlymu arba savo iniciatyva, gali keisti Vietinės rinkliavos dydžius.

2022 m. iš Biržų rajono savivaldybės teritorijos į Panevėžio regiono sąvartyną mišrių komunalinių atliekų buvo pristatyta 3756 t, t. y. 52 t mažiau nei 2021 m.

Per 2022 m. Biržų r. savivaldybėje buvo surinkta 76,4 t tekstilės. 15,7 t daugiau nei 2021 m. Augalinės kilmės maisto atliekų 2022 m. Biržų r. savivaldybės teritorijoje iš viso buvo surinkta 7,7 t , 1,5 t mažiau nei 2021 m.

Nuo 2022 m. komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių bei popieriaus atliekų rūšiuojamojo surinkimo ir jų vežimo paslaugas Biržų r. savivaldybės teritorijoje teikia UAB „Ecoservice projektai“. Per 2022 m. Biržų r. savivaldybės teritorijoje buvo surinkta 173,07 t pakuočių atliekų bei 226,98 t stiklo atliekų iš fizinių ir juridinių asmenų individualaus naudojimo konteinerių. Iš antrinių žaliavų bendro naudojimo konteinerių buvo surinkta 57,59 t plastiko, 62,86 t popieriaus ir 127,49 t stiklo atliekų. 2022 m. buvo surinkta stiklo pakuočių atliekų 56,95 t daugiau, plastiko ir popieriaus pakuočių atliekų 252,48 t mažiau nei 2021 m.

Rinkliavų padalinys 2022 m. nuolat vykdė paslaugų teikėjų UAB „Ecoservice projektai“, AB „Panevėžio specialus autotransportas“, UAB „Ekonovus“ teikiamų paslaugų kontrolę. Vykdydami UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centrui Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų tvarkymą administravimo sutartyse pavestas funkcijas, Rinkliavų padalinio atliekų tvarkymo specialistai-kontrolieriai (toliau – Kontrolieriai), atlieka planinius bei neplaninius atliekų surinkimo ir jų vežimo į apdorojimo arba šalinimo įrenginius paslaugų teikimo kokybės patikrinimus. Kontrolieriai taip pat vykdo atliekų turėtojų (gyventojų ir juridinių asmenų) teisės

aktuose nustatytų pareigų vykdymo patikrinimus (kontroliuojamas atliekų rūšiavimo ir šalinimo reikalavimų laikymasis).

2022 m. į Rinkliavų padalinį atliekų turėtojai dažniausiai kreipėsi dėl apmokestintų objektų, aiškinosi apmokestinimo pagrindą arba tikslino objekto neegzistavimo faktą. Taip pat buvo teikiamos individualios konsultacijos dėl: deklaruotų, tačiau faktiškai deklaruotoje vietoje negyvenančių gyventojų; gyvenamosios vietos keitimo; ilgalaikio išvykimo iš Lietuvos deklaravimo; deklaravimo apie nesinaudojimą nekilnojamo turto objektu; mokėjimo, kai gyventojas, kuriam yra skaičiuojama Vietinės rinkliavos kintamoji dalis, atlieka privalomąją karo tarnybą, yra slaugomas stacionariose globos, auklėjimo ar slaugos įstaigose, atlieka laisvės atėmimo bausmę, studijuoja ar mokosi kitame mieste, yra išvykęs dirbti į kitą miestą ar užsienį; pastatų įtraukimo į netinkamų naudoti objektų kategoriją dėl fiziškai sunaikintų ar netinkamų naudoti/gyventi objektų; informacijos pateikimo apie parduotą/nupirktą objektą, rinkliavos perskaičiavimo; naujų konteinerių užsakymo, konteinerių pakeitimo; informavimo apie konteinerių neištuštinimą pagal grafiką.

Rinkliavų padalinys nuolat rengia atsakymus į el. paštu ar paprastuoju paštu gaunamus prašymus, paklausimus, rengia pažymas gyventojams apie Vietinės rinkliavos mokėjimus ir turimus įsiskolinimus.

Per 2022 m. buvo parengti ir publikuoti straipsniai apie atsakingą atliekų tvarkymą namų ūkiuose. Straipsniai, atliekų surinkimo grafikai, įvairūs informaciniai pranešimai apie komunalinių atliekų surinkimo paslaugų vykdymą Biržų rajono savivaldybėje publikuoti administratoriaus interneto puslapiuose, vietinėje spaudoje bei socialiniuose tinkluose.

Rinkliavų administravimo ir kontrolės padalinio vadovas Mindaugas Varnas